

KARLSBORGS
KOMMUN

Systematisk kvalitetssammanställning 2023/2024

Förskolan Kompassen

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Åtgärder enligt föregående sammanställning.....	4
Underlag och rutiner.....	5
Organisation och förutsättning	6
Verksamhetens prioriterade mål.....	8
Mål	8
Insatser	8
Resultat.....	9
Analys.....	10
Åtgärder för utveckling	11
Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.....	12
Prioriterat mål.....	12
Insatser	12
Resultat.....	12
Analys.....	13
Åtgärder för utveckling	13
Normer och värden.....	14
Mål	14
Insatser	14
Resultat.....	15
Analys.....	19
Åtgärder för utveckling	19
Utveckling och lärande.....	20
Mål	20
Insatser	20
Resultat.....	20
Analys.....	21
Åtgärder för utveckling	22
Barns inflytande	23
Mål	23
Insatser	23
Resultat.....	23

Analys.....	24
Åtgärder för utveckling	24
Förskola och hem	25
Mål	25
Insatser	25
Resultat.....	25
Analys.....	27
Åtgärder för utveckling	27
Övergång och samverkan	28
Mål	28
Insatser	28
Resultat.....	28
Analys.....	29
Åtgärder för utveckling	29
Barn i behov av särskilt stöd	30
Mål	30
Insatser	30
Resultat.....	30
Analys.....	31
Åtgärder för utveckling	32
Organisation och struktur	33
Insatser	33
Resultat.....	33
Analys.....	34
Åtgärder för utveckling	34
Sammanfattande analys och reflektion av rektor	35

Inledning

Förskolan Kompassen ligger i ett lugnt område i norra skogen i Karlsborg. Förskolan består av fyra avdelningar. På avdelning Röd och Gul går barn i yngre åldrar och avdelning Grön och Blå är för barnen i de äldre åldrarna.

Verksamheten bedrivs i stora, ljusa och moderna lokaler bestående av fyra avdelningar samt flera gemensamma utrymmen såsom torg, matsal och ateljé att vistas i.

Med skog, pulkabacke och egen grillplats på gården samt ett stenkast ner till vattnet gör att vi tillbringar mycket tid av vår verksamhet utomhus. På förskolans gård odlar vi tillsammans med barnen. Förskolan har eget kök där samtliga måltider tillagas på förskolan.

Prioriterat mål under läsåret 2023 - 2024:

"Väcka barnens intresse för skriftspråk, tecken och symboler."

Vår vision:

"Alla barn ska få en livslång lust att lära."

Vår värdegrund:

"Alla ska med, alla gör skillnad, alltid framåt, allt går med rätt förutsättningar, alla behövs."

Åtgärder enligt föregående sammanställning

- Vi har arbetat med områdesansvar där tre personer för respektive område utvecklat torget, kapprumsbiblioteket samt ateljé. I slutet av läsåret valde vi att komplettera med ytterligare områdesansvar för utveckling av utomhusmiljö och utomhuspedagogik.
- Fortsatt att hitta nya sätt till samverkan. Haft gemensamma aktiviteter kopplat till kreativt skapande och rörelse i olika gruppkonstellationer för hela förskolan.
- Under vårterminen har samtlig personal testat att byta avdelning för en dag och arbetat på samtliga övriga avdelningar på förskolan.
- På planeringsdagen vid starten av höstterminen 2023 bestämde pedagogerna för att byta förskolans prioriterade mål. Det prioriterade målet bestämdes att gå i linje med läslyftet och modulen utforska textvärldar.
- Vi har satsat på läsfrämjande insatser t.ex. via aktiviteter kopplade till läslyftet och prioriterade målet, kapprumsbiblioteket med utlåning av böcker till barn och vårdnadshavare.
- Strävat mot mer gemensamma inköp av material som alla kan ta del av, tex. elcyklarna, aktivitetslådor, förbättrat våra gemensamma lär- och lekmiljöer torget, ateljén och utegården samt entrén/kapprumsbiblioteket.
- Fortsatt arbetet som en Generation Pep förskola. På förskolan har vi två pedagoger som är utsedda till ambassadörer för Generation Pep och som driver arbetet med hälsa och rörelse på förskolan. Ambassadörer för Generation Pep har gemensamt med biträdande rektor läst och reflekterat vid gemensamma träffar kring boken *Fysisk aktivitet i förskolan* (D. Berglind, 2023).
- Tillgängliga lärmiljöer har varit förvaltningens fokusområde vilket har följts upp på verksamhetsbesök med efterföljande pedagogiskt samtal.
- Under läsåret har kompetensutveckling skett kring tillgängliga lärmiljöer i form av studiebesök, utbildningar i praxis och stödinsatser m.m.

Underlag och rutiner

Som underlag för vår verksamhetsplanering, genomförande och utvärdering har vi använt oss av:

- Skollagen
- Läroplanen för förskolan
- Kommunala mål, riktlinjer och rutiner
- Barnkonventionen
- Förskolans rutin mot diskriminering och kränkande behandling
- Förskolans vision och värdegrund
- Arbetsplan för systematiskt kvalitetsarbete
- Prioriterat mål för läsåret: Främja språkutvecklingen i barns olika textvärldar.
- Observationer
- Vklass (lärplattform)
  - Veckovis planering och reflektion
  - Dokumentation av utbildningen genom text, bild och film i syfte att fånga barnens intressen och funderingar. Därefter reflektion med barnen och deras lärande.
- APT (arbetsplatsträff) med efterföljande pedagogiska diskussioner
- Arbetslagsträffar (tid för planering, reflektion och utvärdering utanför barngruppen)
- Verksamhetsbesök med efterföljande pedagogiskt samtal med arbetslaget och rektor
- Kvällsplaneringar
- Planeringsdagar
- Fortbildningsdagar
- Utvecklingssamtal med vårdnadshavare
- Uppföljningssamtal efter inskolning
- Föräldramöte
- Föräldraråd
- Barnets bästa möten
- Kostråd
- Enkäter till barn och vårdnadshavare gällande trygghet och trivsel

Organisation och förutsättning

Förskolan Kompassen har en öppen planlösning och består av fyra avdelningar samt gemensamma utrymmen där alla kan mötas på torget, matsalen och ateljén. Förskolan är modernt byggd med lokaler som är ljusa, har bra ljuddämpning och bra förutsättningar vid av- och påklädning.

Förskolan har två avdelningar för yngre barn (avdelning Röd och Gul) samt två avdelningar för äldre barn (avdelning Grön och Blå). Alla fyra avdelningar har en personaltätthet på tre heltidstjänster per avdelning. Det finns minst en förskollärare per avdelning. Yrkeskategorier som arbetar på förskolan är förskollärare, barnskötare och elevassistenter. De barn som är beviljade särskilt stöd har haft tillgång till resurs under hela läsåret.

Personalens arbetstider har fördelats utifrån ramtiden kl. 6 – 18. Gemensam öppning och stängning är en förutsättning för att få ihop personalens schema. Personalgruppen består av förskollärare, barnskötare och elevassistenter.

Den enskilda planeringstiden som förskollärare har rätt till har sporadiskt gått att utnyttja. Planeringstiden har inte schemalagts men det har funnits tillfällen då förskollärare spontant har kunnat ta sin utökade planeringstid. Vi behöver bli bättre på att skapa förutsättningar och möjligheter för att kunna ta ut den enskilda planeringstiden.

Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla vårt arbetssätt och vi diskuterar tillsammans vad vi vill med våra olika miljöer och hur vi vill arbeta. Under läsåret har vi haft tre personer i respektive område som varit ansvariga för utvecklingen av våra gemensamma lärmiljöer torget, kapprumsbiblioteket/entrén samt ateljén. I slutet av läsåret valde vi att komplettera med ytterligare områdesansvar för utveckling av utomhusmiljö och utomhuspedagogik.

Organisationen består av förvaltningschef/skolchef samt rektor och biträdande rektor för förskolan.

Fortbildning som erbjudits under läsåret 2023-2024:

- Skolverkets kompetensutbildning Läslyftet då vi detta läsår har gått igenom modulen: Främja språkutvecklingen i barns olika textvärldar. Ett kollegialt lärande som innebär att en pedagog per avdelning har gått på de gemensamma träffarna på Familjecentralen men där hela arbetslaget har varit delaktig i arbetet med läslyftet på förskolan i att läsa material, planera aktiviteter samt reflektera och analysera gemensamt.
- Ambassadörer för Generation Pep har gemensamt med biträdande rektor läst och reflekterat vid gemensamma träffar kring boken *Fysisk aktivitet i förskolan (D. Berglind, 2023)*.
- All personal var på planeringsdagen på studiebesök på Guldgruvan i Töreboda som arbetar med att skapa tillgängliga och kreativa lärmiljöer utifrån ett återbruksperspektiv samt undervisa med stöd av digitala verktyg.

- All personal gick hjärt- och lungräddning (HLR) samt barn-HLR.
- På planeringsdagen i augusti föreläste Ulrika Aspeflo om tillgängliga lärmiljöer med efterföljande reflektioner av förmiddagens föreläsning på respektive förskola.
- Utbildning Förskolelyftet – Digitalisering förskola via Mediapoolen i Skövde erbjöds IKT-inspiratörer.
- Tre pedagoger från förskolan var på Guldgruvans förskolekonferens i Töreboda där ett flertalet föreläsningar hölls under dagen.
- Digital föreläsning Hela förskolan skapar om digitalisering.
- Utbildning i praxis av förskolans talpedagog Sanna Elander.
- Föreläsning av specialpedagog Carina Ekring om stödinsatser och särskilt stöd i förskolan.
- Introduktionsdag för nyanställda.
- Hälsoinspiratörsträffar.
- IKT-träffar med inspiratörer från samtliga förskolor.
- Två workshops om *jaget, laget och arbetsplatsen* med utvecklingsstrateg Susanne Skeppstedt.
- Utbildning i ergonomi via företagshälsovården.
- Gruppdiskussioner kring inkluderande undervisning på planeringsdag.
- Pedagogiska diskussioner:
  - Rutin mot diskriminering och kränkande behandling.
  - Tillgängliga lärmiljöer och inkluderande undervisning. Gruppdiskussioner utifrån frågeställningar i tvärgrupper.
  - Dialog och praktisk övning kring jämställdhet.
  - Riktlinjer för barnomsorg. Diskussion och arbete med frågeställningar i tvärgrupper kring vad som gäller i förskolan enligt riktlinjer för barnomsorg.

Verksamhetens prioriterade mål

Mål

“Väcka barnens intresse för skriftspråk, tecken och symboler.”

Insatser

- Vi har arbetat med okodat konstruktionsmaterial för att belysa barnens teckenskapande.
- Vi har arbetat i smågrupper för att kunna anpassa aktiviteterna.
- Vi har varit närvarande i barnens lek.
- Vi har byggt upp och förändrat miljöer för att främja språket.
- Vi har använt oss av läslyftets modul “utforska textvärldar” där vi arbetat med pratbubblor, serier, poesi, språklekar, rimlekar, gåtor och likheter.
- Vi har läst olika typer av böcker som vi vanligtvis inte brukar erbjuda.
- Vi har läst dikter.
- Barnen har fått skapa egna serier med pratbubblor till.
- Barnen har skrivit egna dikter och sagor.
- Vi gjorde en förändring i vår läshörna för att böckerna ska bli mer inbjudande.
- Vi erbjuder böcker utifrån läslyftet och barnens intresse.
- Vi har projicerat olika miljöer på vägg och golv där vi lekt med okodat material i små grupper.
- Vi har plockat in naturmaterial och använt i leken.
- Barnen har gjort och dekorerat sin första bokstav med olika material.
- Vi har arbetat och påvisat praxis alfabetet.
- Vi har letat skyltar i trafiken och pratat om dess betydelse.
- Vi har arbetat med TAKK på olika sätt.
- Barnen har fått tränat på att skriva sitt namn.
- Vi har dokumenterat barnens dialog i leken som vi sedan reflekterat över och gjort egna sagor av.
- Vi har använt oss av tecken och symboler i miljön och i det vardagliga arbetet.
- Vi har introducerat lera som ett okodat material.
- Vi har tillsammans med barnen byggt upp olika lekmiljöer.
- Vi har använt oss av sång och drama på olika sätt.
- Vi har målat till olika typer av musik.

Resultat

Vi har sett att barnen visat intresse för att utveckla konstruktionsleken med nya tillägg av material. Vi har också uppmärksammat att barnen kommunicerar mer i konstruktionsleken nu.

Vi ser att barnen tar mer plats och kommer fram mer i smågrupper.

Vi ser att barnen uppmärksammar och att vissa förstår även innebörden av en pratbubbla. När det gäller arbetet med serier och pratbubblor så var det för svårt för barnen, detta såg vi i alla åldrar.

Vi ser att det förekommer oftare nu att barnen aktivt väljer att läsa en bok.

Vi såg att barnen visade stort intresse för skyltarna som finns runt oss i trafiken. Barnen återkopplar till skyltarna när vi rör oss ute i samhället.

Vi såg att en del barn hade svårt att veta vad man skulle göra med det okodade materialet, men uppskattade själva miljöerna vi byggt upp. Efter en period så blev materialet en naturlig del i miljön som det lektes mycket med.

Vi har sett att barnen själva går till praxis alfabetet och ljudar hur bokstaven låter. Barnen efterfrågar också hur olika bokstäver låter.

Barnen har börjat få förståelse för rim och gåtor. Vi hör att barnen rimmar i vardagen.

Vi har sett att många barn hittar sin begynnelsebokstav runt om i våra miljöer både inne och ute.

Vi hör att barnen har utvecklat nya begrepp såsom hjälpa och fastna. Begrepp som varit återkommande som vi undersökt i vårt projekt.

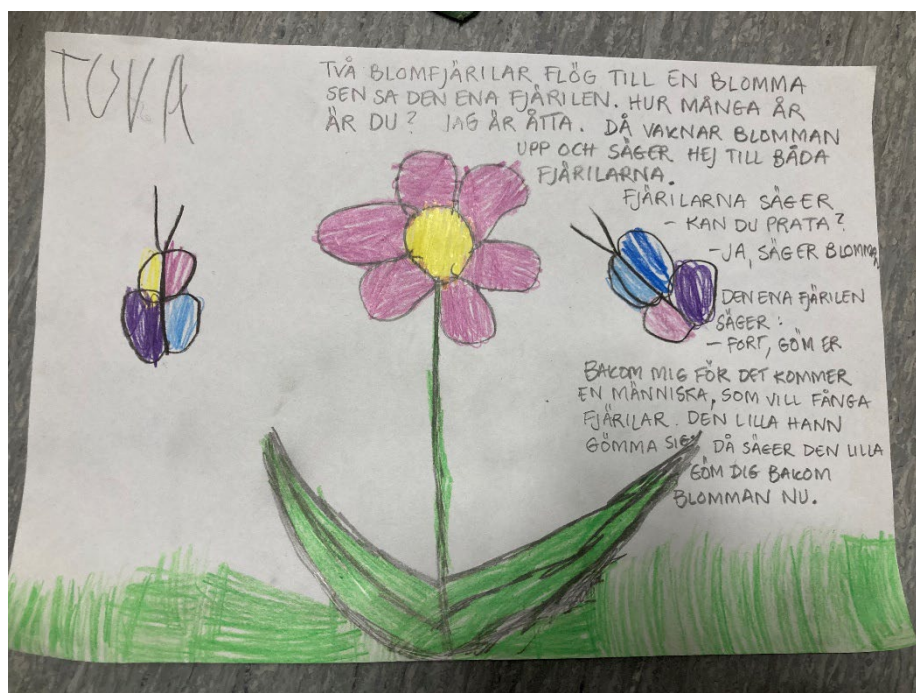
Vi upplever att barnen har utvecklat sin förmåga att sätta ord på sina känslor.

I skapande med lera har barnen fått göra bokstäver och ord, detta har påvisat olika uttryck för skriftspråk.

Vi har sett ett ökat intresse för skriftspråket i leken då barnen har skrivit och ritat skyltar som barnen sedan satt upp på olika ställen i våra miljöer. Överlag har många barn påvisat intresse för skriftspråket då dom ofta frågar vad det står i en text.

Poesin var något som tilltalade barnen och det märktes att dom snabbt fick ett intresse för det, dom som skrev egna dikter var väldigt stolta över det dom skrivit. En del barn har lärt sig korta dikter utantill.

Genom att observera barnens lek och dokumentera dialogen så har barnen blivit mer uppmärksamma på att dialogen i leken kan utvecklas till en berättelse.

Barnen skriver dikter som en del av läslyftets arbete på förskolan.

Analys

Vi ser effekter av att ge saker tid och att upprepa aktiviteter. Vi tycker också oss ha sett goda effekter av att blanda barnen i olika grupper då vi ser att barnen lär av varandra.

På grund av att vi arbetat mycket i smågrupper så upplever vi att barnen utvecklat sin förmåga att våga berätta och visa sina känslor. Att arbeta i smågrupper ser vi gynnar hela barngruppen.

Vi ser vikten av hur man presenterar miljöerna, tex. läshörnan för barnen.

På grund av att vi introducerat okodat material så ser vi att barnen ökat sin fantasi.

Vi såg att barnen inte hade någon förkunskap kring serier och att detta var helt nytt för dem. Det tror vi var en bidragande orsak till att barnens intresse inte blev så stort. Vi pedagoger kände att arbetet med serier inte heller passade in i vår verksamhet där barnen befann sig just då. Det blev ett snabbt och lösryckt hopp ifrån det vi arbetade med innan.

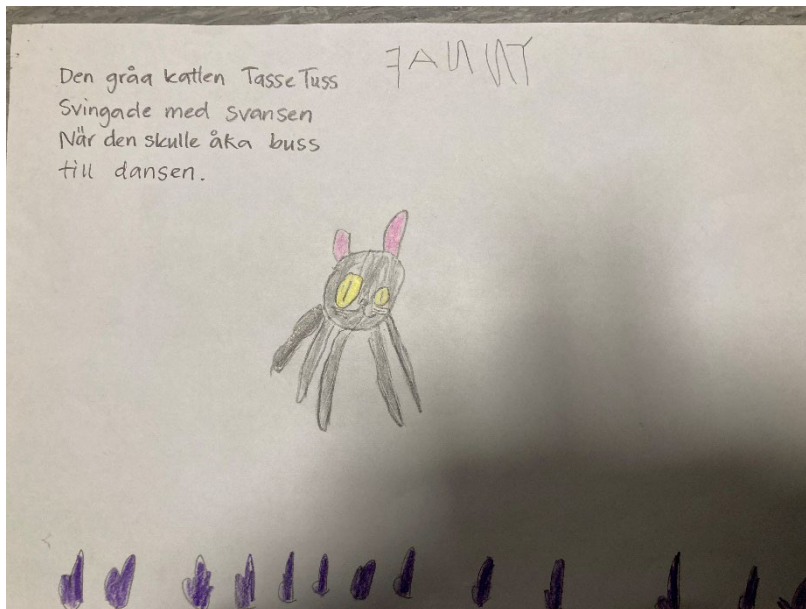
Att vi har en tillåtande och tillgänglig miljö där barnen får flytta runt, förändra och spara. Detta gör att leken kan pågå under en längre tid utan att bli avbruten.

På grund av att vi pratar mycket om ord och dess betydelser så tror vi att detta har lett till att barnen fått upp ett stort intresse för detta. Många barn är intresserade av ord och rim vilket vi tror kan bidra till att intresset för poesi var så stort hos barnen. Det finns en viss rytm som är lättare att ta till sig och det handlar om saker som berör på olika sätt som vi kan spinna vidare på.

Åtgärder för utveckling

- Använda mer okodat material i verksamheten.
- Projicera mer i lärmiljöerna för att inspirera till barnens lek.
- Arbeta mer med poesi, rim och gåtor.
- Ta med barnen till biblioteket för att främja skriftspråk och läsande.
- Vi fortsätter erbjuda lekmiljöer som främjar språket.
- Använda mer tecken och bildstöd mer i den vardagliga verksamheten.
- Arbeta mer med mindre grupper och olika gruppkonstellationer.

Barnen skriver dikter som en del av läslyftets arbete på förskolan.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Prioriterat mål

- Nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling.
- Alla barn på förskolan ska lära sig att de har rätt att säga nej eller stopp i en obekväm situation.

Insatser

- Kompassen har en rutin mot diskriminering och kränkande behandling som utvärderas i början av höstterminen varje år och sedan går vi igenom den på en arbetsplatsträff.
- Närvarande pedagoger som ser och hör vad som händer.
- Vi samtalar kring hur vi ska vara mot varandra, att man ska respektera varandra, hjälpa varandra och att man ska säga nej och stopp om man inte vill.
- Vi arbetar dagligen med konflikthantering.
- Vi pratar och arbetar dagligen om allas lika värde och uppmärksammar våra olikheter.
- Vi har gett barnen verktyg för att kunna uttrycka sig utifrån deras utvecklingsnivå till exempel via tecken, kroppsspråk, bilder och verbalt.
- Arbetat med ”kompisböckerna” och ”Stopp min kropp”
- Vi delar in barnen i mindre grupper.
- Vid eventuella incidenter för vi dialog med respektive barn och vårdnadshavare.
- Stärka barnens självkänsla och självförtroende.

Resultat

Vi ser att barnen blir lugnare/tryggare och har ett trevligare språk mot varandra när vi pedagoger är närvarande. Vi ser att det är extra viktigt att vara närvarande pedagoger på de platser som kan upplevas lite otrygga, som till exempel toaletten.

Barnen använder ordet stopp och markerar på olika sätt när dem känner sig obekväma, har barnen inte det verbala språket så visar de med kroppsspråket.

Barnen hjälper ofta varandra och på de äldre avdelningarna pratar barnen åt den som är ledsen och förklarar för oss pedagoger. När det uppstår konflikter försöker barnen lösa det själva och säger förlåt till varandra. Annars kommer dem till oss pedagoger direkt så vi löser situationen tillsammans.

Det är underlättat att se och höra alla barn när vi har mindre grupper.

Då vi har ett gott samarbete med vårdnadshavarna upplever vi att barnen mår bra av det och vi ser en ökad respekt och tillit hos barnen.

Vi har sett att flera av barnen uttrycker vad dem känner och är mer uppmärksamma på varandras känslor.

Analys

Då vi är närvarande pedagoger och arbetar med en tydlig struktur, ser vi att barnen har tagit till sig våra rutiner och det i sin tur ger en lugnare och tryggare miljö för barnen med färre konflikter.

Vi stöttar och berömmar barnen i att hjälpa varandra, då blir det en positiv förstärkning av den goda handlingen. Vi har också sett en vinning i att arbeta med bilder och tecken för de barn som har svårt att uttrycka sig.

Åtgärder för utveckling

- Pedagogerna fortsätter arbetet med värdegrunden på olika sätt (trygghetsvandringar, dela in i olika grupper, arbeta utifrån olika material/böcker).
- Bildstöd och tecken som stöd.
- Pedagogerna fortsätter att stötta barnen att våga uttrycka vad de vill och känner.
- Värdegrundsfrågorna ska diskuteras konsekvent i barngruppen.
- Pedagogerna fortsätter att vara närvarande i barnens lek och uppmuntra barnen att hitta strategier till att själva lösa konflikter.
- Revidera rutinen mot diskriminering och kränkande behandling i höst.

Normer och värden

Mål

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande”

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att ta hänsyn till och att leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra”

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna”

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället”
(Lpfö 18)

Insatser

- Utformat tydliga regler och rutiner.
- Arbetat med delaktighet och trygghet.
- Anpassat miljö och undervisning efter barngrupp.
- Synliggjort för barnen att vi alla har olika behov och förutsättningar, att vi alla är olika men har lika värde.
- Arbetat för att vara närvarande och lyhörda pedagoger.
- Arbetat med demokrati, detta för att skapa möjlighet för alla att uttrycka sin åsikt, genom röstning och barnråd.
- Delat upp gruppen i mindre grupper och lekgrupper.
- Arbetat för en vi-känsla i gruppen, genom att skapa gemensamt till förskolan.
- Aktivt och medvetet uppmuntrat barnen till att hjälpa varandra och dela med sig.
- Uppmärksammat barnens positiva handlingar.
- Aktivt arbetat med begrepp som ”nej” och ”stopp”.
- Arbetat med olika känslor och hur man kan hantera dem på olika sätt.
- Arbetat aktivt med konflikthantering.
- Arbetat med hur man är en bra kompis och kompismassage.
- Enkät om trygghet och trivsel till barn och vårdnadshavare.

Resultat

Vi ser en positiv utveckling hos barnen. De har tagit till sig rutinerna och är trygga med oss och varandra.

Vi upplever att barnen accepterar varandras olikheter i högre grad.

Barnen visar varandra omtanke och hänsyn. De hjälper varandra exempelvis vid måltider samt vid påklädning.

Barnen försöker oftare lösa konflikter själva och tröstar varandra.

Vi upplever att närvarande pedagoger minskar antalet konflikter i barngruppen.

Arbetet i lekgrupper har gjort att det skapats nya lekkonstellationer och att barnens lekar har utvecklats. Barnen har då fått möjlighet att samarbeta med olika barnen och förutsättningar.

Genom att dela in barnen i mindre grupper, ser vi att barnen lättare kommer till tals.

Genom att vi uppmuntrar barnens positiva handlingar har vi sett att barnens självkänsla växt, att de blir stolta.

Vi ser att barnen vill försöka mer själva och gärna vill hjälpa varandra.

Vi ser att barnen utvecklat sitt sätt att hantera sina känslor och att de kan prata mer om känslor.

Sammanställning enkät till blivande 6-åringar på Kompassen

Enkäten gjordes under vårterminen 2024. Antal barn som svarade på enkäten om trygghet och trivsel var 11 st, vilket ger en svarsfrekvens på 92%.

1. Hur tycker du att det känns att komma till förskolan?

7 st

3 st

1 st

Vad är det som gör att du känner så?

- Kul att leka på torget. Maten är god.
- Jag är lite trött (skattar neutral figur).
- Det finns roliga saker.
- Jag vill vara på förskolan och leka. Men när jag lämnar mamma så känns det lite sorgligt.

- Ibland leker dem kompisarna jag trivs med bara med varandra (skattar neutral figur).
- Man får lära sig saker. Man kan bygga hus med stora klossar. Det är roligt med vilan, skönt att ligga ner med kudde.
- Det är roligt att rita.
- Kul att leka på torget. Träffa kompis. Roligt att cykla.
- Man måste lyssna och får inte göra som man vill (skattar missnöjd figur).
- Jag vill vara med mamma och åka och göra roliga grejer (skattar neutral figur).

2. Hur tycker du att det känns att vara ute och leka?

10 st

1 st

0 st

Vad är det som gör att du känner så?

- Det är roligt att leka. Vi leker ”inte nudda marken”.
- Jag leker med många kompisar. Vi leker ”inte nudda mark” uppe i skogen.
- Jag gungar, går upp i skogen och leker starwars.
- Kul att leka med kompisar. Roligt att gunga på framsidan med mina bästa kompisar.
- Åka rutschkana och vara i skogen. Bygga.
- Det är kul när det är fint väder. Det finns varm sand att leka med. Roligt att vara i skogen, framsidan är bättre än baksidan.
- Man får inte hela tiden vara i skogen. Man får inte cykla hela tiden (skattar neutral figur).
- Det är roligt att gunga.
- Leka kull är kul. Gunga tycker jag om.
- Man kan åka rutschkana och leka i skogen.
- Man får göra lite mer som man vill. Jag älskar att klättra i träd. Man kan se över småbuskar. Man får utforska naturen.

3. Hur tycker du att det känns när du leker med dina kompisar inne på förskolan?

6 st

3 st

2 st

Vilka leker du helst med på förskolan?

- Ibland är det bra och ibland inte. Vi vill olika (skattar neutral figur).

- Kompisarna bara bestämmer (skattar missnöjd figur).
- Vet inte alltid vem jag ska leka med (skattar missnöjd figur).
- Flertalet barn namnger vilka de leker med på förskolan.

4. Hur tycker du att det känns när vi sitter vid matbordet och äter?

6 st

2 st

2 st

Vad är det som gör att du känner så?

- Det är många småbarn som skriker. Det är mycket ljud (skattar neutral figur).
- Jag äter mycket mat, den är god!
- Det är goda saker typ gröt. Jag tycker också om rullmackor.
- Det är kul när jag får sitta bredvid mina kompisar. Det är tråkigt att sitta och vänta.
- Det är många som leker och tramsar (skattar missnöjd figur).
- Det är god mat men om det inte är gott då tar jag något annat istället. Man får vänta, det är tråkigt.
- Man får inte duka av när man vill. Det är för många barn, det tar så lång tid att vänta (skattar missnöjd figur).
- Frukt sallad är gott!
- Man kan prata och man får välja vad man vill ha på smörgåsen. Om det finns både ris och pasta så kan ta det man vill.
- Man får mer energi.

5. Hur tycker du att det känns när du är i hallen för att klä på dig?

7 st

3 st

2 st

Vad är det som gör att du känner så?

- Om jag ska ha överdrag väljer jag den sura gubben annars tar jag den glada (skattar både glad och missnöjd figur).
- Ibland när det är soligt och jag inte har min keps så får jag solen i ögonen. När det är vinter så fryser man om näsan (skattar neutral figur).
- Det är svårt att ta på jacka och fleece (skattar missnöjd figur).
- Man får gå ut och leka.
- Det är roligt att gå ut och leka på framsidan. Men det är tråkigt att vara i hallen när vi ska ta på oss mycket kläder.

- Jag tycker om att vara ute.
- Det känns bra när vi inte behöver ta på oss så mycket kläder.
- Det är roligt att gå ut! Jag har vuxit, kan klä på mig helt själv.
- Jobbigt när jag inte får plats med min tjocktröja i jackan. Det känns inte skönt.
- Jag måste klä på mig overall, det är tungt. Det är bra när vi bara tar på oss skor.

6. Jag får vara med och välja (t.ex. aktiviteter) och säga vad jag tycker på förskolan?

8 st

2 st

0 st

Kommentar:

- Jag väljer lekar.
- Man säger till fröknarna vad man vill göra och då får man göra det.
- Om ni lyssnar på mig så lyssnar jag på er. Annars blir jag arg.

7. Finns det platser på förskolan (utomhus och inomhus) där du känner dig otrygg?

Kommentar:

- Nej!
- Jag känner inte mig otrygg någonstans.
- Förr i tiden var jag Ninja och då var det en kyrkogård här där det fanns levande spöken och gastar. Jag vet allt om sånt, därför tycker jag att det är läskigt här.
- Det är lite läskigt att stå upp på gungan.
- I ateljén, det känns som att det är spöken här inne. Spöken äter människors kött.
- Det känns bättre att vara på framsidan än på baksidan.
- Ibland uppe i skogen känner jag mig inte alltid så trygg.
- Ibland när vi är ute så säger vissa kompisar att om man vill leka med dem så måste jag vara med dem hela tiden. Om jag inte vill cykla måste jag göra det om jag ska vara med.

Analys

Vi upplever att rutinerna är viktiga för barnen. Rutiner skapar trygghet vilket skapar en lugnare barngrupp.

När personalen är närvarande leder det till att barnen har fått utökad förståelse och respekterar varandra samt att det skapat förmåga att till viss del lösa konflikter själva. Vi kan då hjälpa, stötta och vägleda barnen genom samtal när konflikter uppstår.

Att det finns ordinarie pedagoger på avdelningen har stor betydelse för barnen, då vi känner barnen väl och kan förhindra vissa situationer.

Vi ser att miljön har en stor betydelse för hur barnen är mot varandra. Vi ser att mycket onödigt irritation och konflikter uppstår om barnen vistas på samma begränsade yta.

Många inskolningar, utspridda över hela läsåret påverkar barngruppen negativt.

Genomgående bra resultat på enkäten. Barnen upplever frågan om delaktighet och trygghet lite svår att förstå och pedagogerna får förklara begreppet delaktighet och trygghet ytterligare. Vi ser ett behov av att göra fler observationer samt trygghetsvandringar i verksamheten för att kunna fånga upp platser på förskolan som uppfattas som otrygga för barnen.

Enkätsvaren visar att en del barn upplever matsituationen som högljudd och detta är något vi arbetat med under läsåret. Fortsatt arbetet kommer ske i matsalen för att skapa ytterligare matro och lägre ljudnivå.

Åtgärder för utveckling

- Skapa tydliga rutiner och struktur på avdelningen.
- Arbeta mer med hur man är mot varandra och en bra kompis.
- Aktiva och närvarande pedagoger utomhus.
- Fortsatt arbete med att skapa en lugnare miljö i matsalen.

Utveckling och lärande

Mål

- Ge varje barn förutsättningar att utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga.
- Barnen ska utveckla sin nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära.
- Utveckla förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, skriftspråk, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.

Insatser

- Bild- och teckenstöd och praxis.
- Arbetat i mindre grupper.
- Vi har jobbat med skapande och kreativitet och använt oss av olika tekniker och material samt tränat det finmotoriska genom att klippa, skriva sitt namn och pärla.
- Arbetat utifrån olika projekt ex fågelprojekt, årstider, odling
- Vi har även använt oss mycket av sång, dans, rörelse, skogs promenader och cykelutflykter.
- Generation pep.
- Arbetat med aktiviteter kopplat till läsljuset för att främja barns språkutveckling
- Varit närvarande för att kunna utmana barnen.

Resultat

Vi har sett att barnen utvecklat nya intressen och kunskaper samt väckt nyfikenhet kring nya områden som exempelvis kreativitet.

Vi har sett att barnen utvecklat sina kunskaper inom nya områden.

Vi har sett att alla barn mår bra av delade grupper, då det blir ett lugn och kan fokusera på uppgiften. Det skapar också bättre förutsättningar för att vara en mer närvarande pedagog.

Vi har sett att barnen blivit mer självständiga.

Vi har sett ett större intresse för lek t.ex. i köket eller rollek. Vi ser att barnen har tagit till sig tecken som stöd och använder det för att kommunicera. Barnen har tagit till sig praxis alfabetet och lärt sig att ljuda bokstäver.

Vi har sett ett stort intresse hos barnen för bokstäver då de ofta sätter sig och skriver. Många barn känner igen första bokstaven i sitt namn.

Vi ser att barnen uppskattar att sjunga och röra sig till musik och tar till sig rim och ramsor.

Analys

Genom att ge barnen tid, skapa inbjudande och tillgängliga miljöer och erbjuda olika material så har vi sett att barnen utvecklat nya intressen och kunskaper.

Genom att utmana barnen och skapat förutsättningar i miljön har vi sett att barnen utvecklat sin självständighet och sina kunskaper. Vi som pedagoger har en betydande roll att utmana dem i deras lärande. För att kunna utmana barnen så kräva det att vi som pedagoger är närvarande.

Genom att utgå utifrån barnens intresse och nyfikenhet så tror vi att barnen upplever lärandet som mer lustfyllt och meningsfullt. Vi har även sett att barnen fortsätter lärandet i den fria leken och vid spontana tillfällen.

Fågeltema som skapade ett stort intresse för olika fågelarter hos barnen.

Åtgärder för utveckling

- Erbjud mer varierande och tillgängligt material och lärmiljöer. Fundera kring vad vi erbjuder och på vilket sett vi erbjuder det.
- Utveckla arbetet med bildstöd, tecken som stöd och praxis.
- Vara mer närvarande pedagoger för att fånga barnens intresse och nyfikenhet samt för att kunna utmana och stötta.
- Låta lärandet ta tid, exempelvis skapande, på-och avklädning etc.

Barns inflytande

Mål

"Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation"

"Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmågan att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan"

"Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem"

(Lpfö 18)

Insatser

- Personalen har lyssnat in och tagit hänsyn till barnens behov och intressen och har utefter det planerat och utvecklat miljön och undervisningen.
- Personalen har delat in barnen i olika gruppkonstellationer för att möjliggjort för alla barn att få utrymme att komma till tals och bli sedda och hörda.
- Personalen har arbetat för att öka barnens medvetenhet om demokratiska principer, utifrån deras förmåga.
- Personalen har varit tillåtande och uppmuntrande till barnens egna initiativ, att få ha olika åsikter och tankar.
- Kontinuerligt arbete med att lyfta allas lika värde.
- Vi utformat miljöerna på avdelningarna efter barnens intressen kontinuerligt under året.
- Arbetat med alternativ kommunikation som tecken som stöd och bildstöd.

Resultat

Mindre grupper gör det lättare för barnen att bli sedda och hörda.

Barnen har ökat sin förståelse för demokratiska beslut.

Vi har sett att barnen visar större intresse för de olika aktiviteter som erbjuds.

Genom att pedagogerna erbjuder alternativ kommunikation möjliggörs att fler barn kan kommunicera sina tankar och vilja.

Analys

Genom att få vara delaktiga i olika val har vi sett att barnen blivit bättre på att förstå och ta demokratiska beslut.

Vi har sett att barnen visar större intresse för de olika aktiviteter och material som erbjuds, detta tror vi beror på att vi utformat miljöer utefter barnens intressen och behov.

Personalen arbetar med olika kommunikativa hjälpmedel såsom tecken som stöd, bildstöd och praxis. Detta för att alla barn ska få möjlighet att göra sin röst hörd.

Åtgärder för utveckling

- Dela upp barnen i mindre grupper och göra olika gruppkonstellationer utifrån aktivitet och förutsättningar.
- Personalen förändrar miljöerna utifrån barnens intressen och behov.
- Personalen ska erbjuda fler tillfällen att ta demokratiska beslut t.ex. röstning.
- Personalen observera och reflekterar mer tillsammans med barnen och arbetslaget.

Förskola och hem

Mål

”För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.”

”Arbetslaget ska ansvara för att utveckla en tillitsfull relation mellan förskolan och hemmen”.

(Lpfö 18)

Insatser

- Föräldraaktiv och individanpassad inskolning.
- Daglig kontakt vid hämtning och lämning.
- Kontinuerlig dokumentation, information och nyheter via vår lärplattform Vklass.
- Utvecklingssamtal/uppföljningssamtal/extra samtal vid behov
- Föräldraråd.
- Föräldramöte.
- Luciafirande
- Kapprumsbibliotek.
- Enkät till barn och vårdnadshavare gällande trygghet och trivsel.
- Barnets bästa möte (samverkansmöte med vårdnadshavare, BVC, specialpedagog).
- Vårdnadshavare har delgivits förväntansdokument i början av höstterminen.

Resultat

Vi upplever en bra daglig kontakt med vårdnadshavarna och samtal vi haft med vårdnadshavare har fungerat bra och varit till en stor nytta för oss.

Vi ser att det inte är så bra att ha inskolningar under hela läsåret. De borde vara mer koncentrerade. Vi ser att överinskolningen inom Kompassen inte varit bra för barn/personal/vårdnadshavare och behöver bli bättre.

Vklass fungerar bra, men vi upplever att vissa vårdnadshavare inte tar del av informationen.

På föräldrarådet deltar en föräldrarepresentant per avdelning. Där informerar rektor och pedagoger om verksamheten och om eventuella förändringar samt vårdnadshavare har möjlighet att lyfta frågor.

Dålig uppslutning från föräldrarna på föräldramötet. Föräldramötet genomfördes i ett nytt koncept. De föräldrar som deltog på föräldramötet, var överlag nöjda.

Bra att delge förväntansdokumentet till vårdnadshavarna, då det blir tydligt vilka förväntningar man kan ha på varandra.

Luciafirandet var uppskattat och genomfördes av blå/grön utomhus.

Sammanställning av enkät till vårdnadshavare med barn på förskolan Kompassen

Totalt antal enkätsvar 41 st. Enkäten delades ut till alla vårdnadshavare under vårterminen 2024.

Vårdnadshavare har skattat på följande nedanstående frågor. Instämmer man helt på påståendet skattar man 5. Om man inte alls instämmer med påståendet skattas 1. Om åsikten ligger däremellan skattar du 2, 3 eller 4 beroende på var på skalan man upplever påståendet stämmer.

Påstående	1 (Instämmer inte alls)	2	3	4	5 (Instämmer helt)
Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan				13	28
Jag upplever att mitt barn känner trygghet på förskolan			1	14	26
Jag som vårdnadshavare har förtroende för personalen			1	9	31
Jag som vårdnadshavare får tillräcklig med information om verksamheten på förskolan		1	4	14	22
Jag upplever att mitt barn erbjuds olika aktiviteter och material			3	10	28
Jag upplever att mitt barn erbjuds stimulerande och utvecklande miljöer på förskolan		1	2	12	26
Jag upplever att mitt barn har en bra vistelse och undervisning i förskolan				12	29
Jag upplever att mitt barn får uttrycka sin åsikt på förskolan			3	10	28

På enkäten finns möjlighet att lämna kommentarer och de uppmanas att kommentera eller ge förslag till förbättring om man har skattat lågt på en fråga.

Analys

Det är viktigt för personalen att skapa goda relationer till alla vårdnadshavare. Det är en förutsättning för vår undervisning och utbildning att vårdnadshavare känner sig trygga och delaktiga.

Personalen behöver hitta en rutin för att kontinuerligt lägga ut information, dokumentation och planering i Vklass. Bra att föräldrarna får förväntansdokument och riktlinjer inför varje läsår för att veta vilka riktlinjer för barnomsorgen som gäller inom kommunen.

Vi behöver en tydlig överinskolningsplan, vilket skulle gynna alla inblandade.

Sammanställningen av enkätsvaren går igenom både gemensamt på personalens veckomöte samt avdelningsvis. Dess tillfällen ger möjlighet till reflektion och analys av vilka åtgärder eller områden som vi väljer att prioritera som utvecklingsområden under kommande läsår.

Under kommentarer har vårdnadshavare lämnat positiva kommentarer om verksamheten samt förslag om sådant som de önskar utvecklas. De vårdnadshavare som har skattat lågt på en fråga har i enstaka fall skrivit en kommentarer kring det. Det skapar mycket bättre förutsättningar att utveckla verksamheten eller göra direkta åtgärder om vårdnadshavare kommenterar och skriver anledningen till deras låga skattning på en fråga.

På personalens veckomöte diskuterar vi hur arbeta vidare med resultaten från enkäten. Förslag om att lyfta mer kring barnens delaktighet samt vilka material och lärmiljöer vi erbjuder på förskolan vid t.ex. föräldramöten, föräldraråd, vid inskolningar samt i dokumentationen på Vklass. Det är en låg andel vårdnadshavare som svarar på enkäten vilket gör att vi nästa läsår vill testa en digital enkät för att se om vi kan öka antalet svar från vårdnadshavare.

Frågan om vårdnadshavare får tillräcklig med information om verksamheten på förskolan vill vi förbättra till nästa år. Vi behöver bli bättre på att fånga upp hur vårdnadshavare önskar bli informerade samt att de dokumentationer och nyheter som läggs ut i Vklass sker kontinuerligt och har ett tydligt syfte till läroplanen.

Åtgärder för utveckling

- Personalen ska bli bättre på att använda de funktioner som finns i Vklass.
- Uppmuntra och arbeta mer med att få in fler vårdnadshavare att läsa mer kontinuerligt i Vklass. Extra viktigt vid inskolning.
- Dela ut förväntansdokument och riktlinjer för barnomsorg vid varje läsårsstart.
- Bra om varje förskola har sitt eget föräldramöte eller på en mer allmän plats t.ex. familjecentralen.
- Lyfta mer kring barnens delaktighet samt vilka lärmiljöer och material vi erbjuder på förskolan i dokumentationer på Vklass, vid inskolning, föräldraråd, föräldramöten och på utvecklingssamtal.
- Erbjud vårdnadshavare att göra enkäten om trygghet och trivsel digitalt nästa läsår.

Övergång och samverkan

Mål

- Bra och trygga övergångar mellan avdelningarna.
- Förskolan ska förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar.

”Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv”.
(Lpfö 18)

Insatser

- Gemensam planering och struktur på hur överinskolningen i huset ska se ut.
- Överlämningssamtal mellan avdelningarna.
- 6-årsgrupp med gemensamma aktiviteter.
- Samtal och diskussioner om att börja skolan.
- Planeringsmöte på Strandskolan.
- Bilder på de nya pedagogerna i f-klass och fritids som sätts upp på förskolan.
- Två besök på Strandskolan.
- Besök av fritidspersonal på förskolan.
- Överlämningssamtal.
- Gemensam handledning med specialpedagog.
- Pedagogerna har bytt avdelning för en dag för att få inblicka i andra arbetslag och lära känna barnen på andra avdelningar.

Resultat

Överinskolningarna i huset fungerar oftast bra, vi ser att de flesta barnen är trygga och kommer i de flesta fall lätt in i den nya gruppen.

Barnen är förväntansfulla och lite pirriga inför att börja skolan, och dem tycker det är roligt att arbeta i Väpplarna (material för barn som ska börja f-klass) och att få gå ifrån och göra olika aktiviteter. Det är väldigt uppskattat med 6års gruppen, det märks att det är viktigt för dem att vara bara i denna grupp, vi har sett att det har gjort gruppen starkare och det är en fin sammanhållning.

Planeringsmötet på Strandskolan fungerade bra, det blev en bra diskussion, planering, samarbete.

De två besöken på skolan var uppskattade och gick bra. Uppskattat att fritids kom till förskolan och hälsade på.

Att testa att byta avdelning för en dag för personalen skapar ökad samsyn och förståelse för varandras avdelningar samt gör barnen tryggare med fler pedagoger.

Analys

Överinskolningarna mellan avdelningarna tror vi kan bli bättre om vi har en ännu bättre kommunikation och att det är viktigt att vi har ett tänk där vi i tidig fas pratar med varandra.

Vi känner att det har fungerat bra med 6-årsgruppen, men det är svårt att få till planering till detta, och det är ofta som det faller bort tillfällen då det är så mycket annat som ska göras.

Åtgärder för utveckling

- Pedagogerna ska arbeta för ett ökat planerat och strukturerat samarbete mellan avdelningarna.
- Arbetet med överinskolningar ska vara prioriterat under vårterminen.
- Vi fortsätter med våra överinskolningar i huset som vi gjort, men ska tänka på att inte börja för tidigt, så det inte går för lång tid tills de börjar och det är viktigt med en god kommunikation.
- Arbetet med 6-årsgruppen ska planeras och prioriteras där de gör gemensamma aktiviteter under vårterminen.
- Ökad samverkan med förskoleklass för en likvärdig övergång till förskoleklass i kommunen. Uppföljningsmöte under höstterminen för ökad samverkan mellan förskola, skola och fritids där vi tar del av varandras kompetenser för att ge rätt förutsättningar till 6-åringarna inför skolstart.

Barn i behov av särskilt stöd

Mål

”Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar.”

(Lpfö 18)

Insatser

- Personalen skapar tydlighet och struktur kring varje barn samt barngruppen.
- Personalen har kontinuerlig kontakt och dialog med vårdnadshavare och rektor och har även extra samtal med vårdnadshavare.
- Personalen skriver handlingsplaner vid behov tillsammans med specialpedagog.
- Personalen skapar förutsättningar för extra anpassningar i barngruppen. Personalen har organiserat och planerat utbildningen utefter barnens behov.
- Personalen har delat barngruppen i mindre grupper.
- Personalen använder olika kommunikativa hjälpmedel tex Tecken som stöd, bildstöd, aktivitetsschema, veckoschema, praxis.
- Personalen kan få handledning och verktyg av specialpedagog, talpedagog, psykolog, barnhabiliteringen och logoped.
- Elevassistent i gruppen.
- Utbildning i tecken som stöd, bildstöd och praxis.
- Anpassad miljöanpassning ex vid måltid och vila
- Individanpassad inskolning
- Intensivträning

Resultat

Med assistent närvarande i barngruppen så ser vi att positiva resultat, då barnen i lek, planerade aktiviteter, måltider och övergångar får lättare det stöd och trygghet i det dem behöver.

Vi ser att barnen blir lugnare när vi delar gruppen i mindre grupper och barnen får på detta sätt större möjlighet att komma till tals och får lättare att ta till sig verksamheten.

Vi ser att barnen tar till sig och använder bilder och tecken som stöd. De har även tagit till sig praxis.

Veckoschema har varit ett hjälpmedel i verksamheten. Det har hjälpt vissa barn att känna ökad trygghet, struktur och tydlighet över dagen och hur den ser ut. En del barn går själva och tittar på veckoschemat och pratar med varandra om dagen.

Tydliga handlingsplaner med återkommande utvärderingsdatum för varje barn gör att vi ser en ökad positiv utveckling hos barnen.

Vi ser att barnen blivit lugnare, när vi arbetat utifrån det som specialpedagogen har hjälpt oss med. Det har blivit mindre konflikter.

Vi har haft ett gott samarbete med vårdnadshavarna, vilket gett positiva resultat hos barnen.

Vi har sett att miljöanpassningar fungerar med goda resultat.

Analys

Genom kontinuerlig kontakt med specialpedagog och talpedagog har vi kunnat rådfråga och fått handledning och på så sätt fått nya verktyg i vår verksamhet, vilket skapat bättre förutsättningar för alla barn.

Utbildningen i praxis för samtlig personal har gett ökad kunskap och inspiration.

Genom att vara närvarande pedagoger så har vi haft möjlighet att se med en gång om det blir rörigt. Vi upplever att det blir mindre jobbigt för barnen om inte vi är nära och kan fånga upp, hjälpa till och leda vidare.

Vi upplever att det gagnar hela gruppen när vi delar in i gruppen i mindre grupper.

Genom att ha daglig kontakt, samtala och samarbete med vårdnadshavarna ser vi att vardagen för barnen blir bättre.

Genom att låta det ta tid ser vi att barnen utvecklas lättare

Genom att vi har varit tydliga i arbetssätt och följt en strategi, så har barnen blivit lugnare och tryggare. Vi upplever att barnen lättare löser sina konflikter och utbrott blir färre och mer sällan.

Det är ett ständigt pågående arbetat att utveckla och anpassa förskolans miljöer för alla barn och bedriva en inkluderande undervisning.

Åtgärder för utveckling

- Utveckla arbetet med att dela in barnen i mindre grupper.
- Utveckla vår verksamhet så individuella anpassningar blir på gruppnivå.
- Arbeta mer med gruppen och inkludering i större och mindre sammanhang.
- Utveckla arbetet kring bildstöd, tecken som stöd och praxis.
- Bli mer närvarande pedagoger t.ex. på gården och diskutera detta med alla pedagoger.

Organisation och struktur

Insatser

- Gemensamma öppningar och stängningar.
- APT för samtlig personal en gång per månad med efterföljande pedagogisk diskussion.
- Veckovisa infomöten med rektor och en pedagog från varje avdelning.
- Samverkan mellan avdelningar vid behov och när möjlighet finns.
- Ge varandra tid för planering.
- Regelbundna gemensamma planeringskvällar.
- Personal som är utsedda till områdesansvariga för våra gemensamma lärmiljöer: ateljén, torget och biblioteket.
- Gemensamma aktiviteter vid speciella tillfällen exempelvis förskolans dag, jul- och påskfirande, sångsamling.
- På förskolan finns utsedd personal som är IKT-inspiratör, friskvårdsinspiratör, inköpsansvarig samt ambassadör för Generation Pep.
- Auskultation mellan avdelningarna- personal har bytt avdelning under en dag
- En yngre avdelning och en äldre avdelning hjälps åt vid planering.

Resultat

Vi har ett bra samarbete och hjälps åt för att dagen ska fungera.

Belastningen blir högre för den personal som är i barngrupp exempelvis vid planeringar, då man har hand om en annan avdelnings barngrupp. Vi har under vårterminen haft många barn vid planeringar och måltider, vilket gör att det känns svårt att räcka till och skapar stress bland personal.

Vi försöker att ta tillvara på tillfällen som ges vid färre barnantal exempelvis vid utevistelse och när många barn är frånvarande för att skapa tid för planering. Ofta har det inte varit möjligt på grund av många barn eller att det också fattas personal. Då har vi hjälpt varandra i huset, utan att sätta in vikarie. Ibland är det svårt att få tag i vikarier och får istället lösa dagarna med färre personal.

Kul med planerande gemensamma aktiviteter där personal delger varandra erfarenhet. Det leder till ett öppet klimat som gör det lättare att samtala med varandra.

Vi ser att ett öppet klimat gör att barnen rör sig tryggt i de olika lokalerna och är trygga med all personal.

Vi får större förståelse och inblick i varandras arbetssituation när vi byter avdelningar.

Vi upplever att det finns både för-och nackdelar med att blandade åldrar vid planeringar.

Analys

Samarbetet har lett till en ökad förståelse för varandras arbetssituation. Barnen känner trygghet och skapar fler relationer till personal oavsett avdelning.

Barnen har längre vistelsetid nu än de haft tidigare. De flesta föräldrar arbetar idag heltid och föräldrar studerar när de är föräldralediga. Vi ser att en extra personal krävs när det är fulla barngrupper, då barnens vistelsetid har ökat och vi har färre barn som går 15 timmar. När det dessutom fattats personal i huset har ibland planerad undervisning och den individuella planeringen stått tillbaka.

Att en äldre avdelning hjälper en yngre vid planering har upplevts olika.

Genom att ha en bättre kommunikation och större lyhördhet tror vi att stress och känslan av otillräcklighet skulle minska.

Åtgärder för utveckling

- Bli bättre på att frigöra tid för planering. Fortsätta att ta tillvara på den tid som ges och utnyttja den. Vi kan bli ännu bättre på att påminna varandra om detta.
- Fortsätta att utveckla de gemensamma utrymmena och utemiljön. Fortsätta med att ha personal som är områdesansvariga nästa läsår och planera in tid för utveckling av de gemensamma utrymmena och utemiljön.
- Planera in den enskilda planeringen.
- Mer planerad avdelningsöverskridande undervisning och samverkan.
- Ha en bättre kommunikation och samverkan inför ex. måltider och planeringar.

Sammanfattande analys och reflektion av rektor

Barn- och utbildningsförvaltningens övergripande tema för läsåret 2023/2024 har varit tillgängliga lärmiljöer vilket har gett personalen föreläsningar och workshop för att höja kompetensen inom området. Mina verksamhetsbesök med efterföljande pedagogiska samtal har under läsåret varit fokuserade på hur personalen har arbetat med tillgängliga lärmiljöer, samverkan och gruppkonstellationer.

Att arbeta med att dela upp barnen i mindre barngrupper och i olika gruppkonstellationer med fokus på inkluderande undervisning är oerhört viktigt för att få till en bra lärmiljö/arbetsmiljö för barn och personal. Att skapa tillgängliga lärmiljöer i förskolan handlar om att skapa de förutsättningar som krävs för att alla barn ska kunna vara delaktiga i en inkluderande verksamhet. Att utveckla förskolans tillgänglighet innebär att anpassa den pedagogiska, fysiska och den sociala miljön i relation till barns lärande.

Ett nära samarbete med barn- och elevhälsan är av största vikt där vi kan ta del av kompetenserna från specialpedagoger och talpedagog. Förskolans vikarierande specialpedagog Johanna Andersson har gett handledning till samtliga arbetslag och skolans specialpedagog Carina Ekring har föreläst på APT om ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd för att öka kompetensen hos pedagogerna för att kunna möta alla barn på förskolan på bästa sätt. Vi har i samverkan med vår talpedagog Susanna Elander genomfört ett utbildningstillfälle gemensamt för alla förskolor i praxis. Att utveckla arbetet med praxis på förskolan har varit ett önskemål som lyfts vid överlämningar av skolans personal då de har sett att det varit värdefullt för barnen.

En framgångsfaktor har varit att koppla samman arbetet med läslyftet med det prioriterade målet. Det har gett en tydlig röd tråd i undervisningsaktiviteterna där personalen har arbetat språk- och kunskapsutvecklande med att utforska olika textvärldar tillsammans med barnen kontinuerligt under läsåret. Läslyftet är en mycket uppskattad kompetensutveckling för personalen som leds av vår talpedagog Sanna Elander. Det här läsåret har vi arbetat med modulen utforska textvärldar. Det har skett en tydlig utveckling i arbetet med barnens språkutveckling och ökade kunskaper inom läslyftets olika delar: barnens teckenskapande, skrift och tecken i lek och utforskande, bilder och serier och poesi och språklek.

Extra roligt är att vi i år fick sprida förskolans arbete med läslyftet till Skövde kommun dit vi blev inbjudna för att prata om vårt arbete med läslyftet för förskolornas språkbud samt rektorer. Vi rektorer blev även inbjudna till kommunfullmäktige för att berätta om vårt arbete kring läslyftet. Årets arbete med läslyftet summerades i en tidning som Susanna Elander har klippt ihop från årets arbete med läslyftet. Tidningen ska spridas i samhället till politiker, tjänstemän etc.

Stressen ökar i samhället och vi märker att barn generellt går längre dagar på förskolan. Därför finns ett behov av mer tid för återhämtning på förskolan. Förskolan ska fokusera på att erbjuda fler aktiviteter som yoga, avslappning, massage och mindfulness för att skapa mer tid till barnen för återhämtning och vila. Kompassen är en Generation Pep förskola. Kronprinsessparet är initiativtagare till Generation Pep som arbetar för att skapa en folkrörelse för mer fysisk aktivitet, bättre matvanor och mer jämlik hälsa för barn och unga. På förskolan har vi två pedagoger som är utsedda till ambassadörer för Generation Pep och som driver arbetet med hälsa och rörelse på förskolan. Under läsåret har jag som rektor tillsammans med de pedagoger som är ambassadörer för Generation Pep på våra förskolor gemensamt läst och reflekterat kring boken *Fysisk aktivitet i förskolan*. Vårt arbete med rörelse och hälsa kopplat till Generation Pep kommer fortsätta att utvecklas och implementeras på samtliga förskolor under kommande läsår. I samband med detta arbete har vi under vårterminen pratat om att vara aktiva förebilder som är närvarande i barnens lek och under läsåret som kommer vill pedagogerna utveckla hur de arbetar på gården.

Förskolan Kompassens prioriterade mål, värdegrund och vision

Prioriterat mål under läsåret 2023 - 2024:

"Väcka barnens intresse för skriftspråk, tecken och symboler."

Vår vision:

"Alla barn ska få en livslång lust att lära".

Vår värdegrund:

"Alla ska med, alla gör skillnad, alltid framåt, allt går med rätt förutsättningar, alla behövs."

Det har funnits ett behov av att arbeta med dilemman och begreppsdiskussioner för att öka kompetensen och ge bättre samsyn pedagoger emellan. Vi har under arbetsplatsträffar diskuterat utifrån frågeställningar gällande vår barnsyn och syn på uppdraget för att skapa likvärdighet inom förskolan. Arbetet med dilemman begreppsdiskussioner fortgår nästa läsår.

Förskolan har under ett par års tid gjort en satsning på inköp av lådcyklar (elcyklar) med syftet att barn och personal ska få bättre möjligheter att utforska närmiljön i samhället tillsammans och även kunna samverka med varandra mellan förskolorna. Nu har alla förskolor i kommunen 2 – 3 cyklar var och de är oerhört uppskattade och används flitigt. Cyklarna ger helt nya möjligheter och det har gett barnen mer undervisning i hela samhället och möten mellan förskolornas barn och pedagoger.

Med en förhoppning om att locka fler vårdnadshavare till förskolans föräldramöten och att prova något helt nytt så ordnade vi i år work shop som föräldramöten där olika aktörer som familjecentralen, biblioteket, socialtjänsten (som enbart skickat med material) var inbjudna. Förskolans personal hade även några egna stationer som Vklass, material från verksamheten, digitalisering och läslyftet. Vårdnadshavarna fick gå runt i egen takt mellan de olika

stationerna och prata och ställa frågor till pedagogerna. Årets upplägg var uppskattat även om vi hade önskat att fler vårdnadshavare hade deltagit. Nu får vi utvärdera och utveckla arbetet till nästa läsår där vi har önskemål om att även kostenheten ska medverka som en ytterligare station på föräldramötet.

Mina tankar om nästa läsår är fortsatt stort fokus på samverkan, både mellan avdelningarna på förskolan samt mellan förskolorna. Samverkan ger ökad förståelse för varandra och sprider goda exempel i verksamheten. Vi har under läsåret haft utbildning med kommunens utvecklingsstrateg där hon föreläst om "Jaget, laget och arbetsplatsen". Personalen på Kompassen har under vårterminen testat att arbeta på andra avdelningar på förskolan. Det har gett många goda erfarenheter och skapat ökad förståelse för varandra och de olika barngrupperna. Vi har även märkt att fler pedagoger blir trygga vuxna för fler barn på förskolan.

Kompassen har en god samverkan och till nästa läsår vill jag se fler gemensamma aktiviteter där både barn och personal från yngre och äldre avdelningar blandas. Förskolan ska fokusera på att skapa aktiviteter som gynnar övergången för barnen som ska börja på ny avdelning eller i förskoleklass.

Som ett led i arbetet med rörelse och hälsa via Generation Pep kommer vi även att utveckla vårt arbetssätt på gården med fokus på att vara aktiva förebilder som nyttjar vår fantastiska gård som erbjuder stora grönskande ytor, natur och terräng, odling, grillplats med vindskjul samt diverse lekutrustning.

Vi kommer att fortsätta vår kompetensutveckling utifrån Skolverkets material tillsammans med vår talpedagog Sanna Elander som handledare. Nästa läsår går vi över till Skolverkets kompetensutveckling: Specialpedagogik för lärande och modulen Tillgänglig förskola. Modulen lyfter hur undervisning och lärmiljö i förskolan kan bli tillgänglig utifrån varje enskilt barns förutsättningar och behov. Modulens fyra delar handlar om förskolans miljö, tillgänglighet i förskolor, lek och samspel samt språk och kommunikation i en förskola för alla.

Jag har ett starkt önskemål om mer handledning från specialpedagogen till arbetslagen där vi arbetar mer utifrån gruppnivå. Fortsatt arbete kring att stärka arbetslagen i att planera och organisera undervisningen utifrån barngruppen med fokus på inkluderande undervisning och tillgängliga lärmiljöer.

Förskolan Kompassen har under läsåret utvecklat dokumentationen i Vklass och under nästa läsår ska vi utveckla det ytterligare. Vi upplever ett behov av att förtydliga våra förväntningar på att vårdnadshavare kontinuerligt läser det som vi kommunicerar i Vklass via dokumentationer, nyheter etc. Därför kommer vi i början av läsåret att dela ut förväntansdokument till vårdnadshavare där det framgår vad vi förväntar oss att de gör i Vklass.

Områden som vi kommer att fokusera extra på under kommande läsår 2023/2024:

- Fortsatt och utökad samverkan i olika former t.ex. avdelningsbyte under en dag, ev. byta förskola under en dag.
- Utveckla det kollegiala lärandet. Hitta fler forum och möjligheter för ett kollegialt lärande mellan förskolorna och inom den egna enheten.
- Tillgängliga lärmiljöer kommer att vara övergripande förvaltningstema på kompetensutvecklingsdagarna, vilket jag kommer följa upp på mina verksamhetsbesök.
- Mer handledning av specialpedagog till respektive arbetslag där vi jobbar mer utifrån gruppnivå.
- Begreppsdiskussioner för att konkretisera ledord och visioner och för att skapa en samsyn på vårt uppdrag. Ev. arbeta fram en ny och gemensam vision för alla förskolor i kommunen.
- Utveckla arbetssätten kring hur vi använder digitala lärverktyg i undervisningen.
- Utveckla arbetet med Generation Pep samt arbeta med att erbjuda fler återhämtande aktiviteter och lugna miljöer på förskolan.
- Arbeta för en likvärdig överlämning i kommunen från förskolan till förskoleklass och fritids.
- Utveckla arbetet med att undervisa i mindre grupper under hela dagen.
- Implementera olika områdesansvar på förskolan för att dela upp arbetet och utveckla lärmiljöer och aktiviteter.
- Implementera årshjulet och förtydliga vikten av att vi arbetar efter det för att jämna ut arbetsbelastningen under läsåret och på så sätt skapa bättre arbetsmiljö.
- Arbeta fram en ny rutin (likvärdig mall för samtliga förskolor) för diskriminering och kränkande behandling.

Arbetet med att skriva sammanställningen av det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats till att samtlig personal är delaktig. På en arbetsplatsträff började vi gemensamt att skriva de första fyra områdena. All personal delades in i grupper där varje grupp ansvarade för att skriva om ett par områden var. Som rektor ansvarade jag sedan för att diskutera deras inlämnade material med gruppen samt sammanställa allt inlämnat material och slutligen skriva den sammanfattande analysen och reflektionen.

Vid utvärderingen var samtlig personal positiv till vårt nya arbetssätt där man uppgav att det gav givande diskussioner i grupperna, tog mindre tid att skriva, jämnare arbetsbelastning då det fördelades på samtlig personal samt kändes mer lustfyllt att skriva. Vi kommer att fortsätta med arbetssättet där samtlig personal är delaktig samt utveckla formen för hur vi följer upp, analyserar och dokumenterar sammanställningen.

En dag på förskolan är fylld av aktiviteter, undervisning och lärande både i den spontana leken och i planerade aktiviteter. Barnen erbjuds pedagogiska måltider och tid för vila och återhämtning. På förskolan erbjuds barnen spännande lärmiljöer och material att utforska. Under läsåret i samband med aktiviteter kopplat till läslyftet har barnen fått använda sig mer av okodat material som t.ex. material från naturen. Okodat material ger barnen fina möjligheter till att utveckla sin fantasi, kreativitet och föreställningsförmåga. Att arbeta mer med okodat material samt återbruksmaterial är något som vi önskar utöka under nästa läsår.

Jag ser med glädje på kommande läsår då vi ska öka våra specialpedagogiska kunskaper via Skolverkets kompetensutveckling och genom det skapa ännu bättre förutsättningar för barnen att tillgodogöra sig utbildningen inom förskolan utifrån sina egna förutsättningar. Min roll som ledare är att tillsammans med pedagogerna utveckla verksamheten genom att motivera, inspirera och kommunicera gemensamma visioner och mål.

Förskolorna i Karlsborgs kommun ska erbjuda alla barn rätt förutsättningar för lärande och trygg omsorg där de kan utvecklas och utforska kreativitet, nyfikenhet och självkänsla!

Cecilia Alexandersson
Bitr. Rektor förskolan